

ΟΙ ΡΩΣΟΙ ΕΝ ΑΣΙΑ.

Η Ρωσία παρουσιάζει παράδειγμα της μᾶλλον ἀξιοσημειώτου κινήσεως τῆς πρὸς Ἀνατολὴν ἐπεκτάσεως τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς δυνάμεως. Καθ' ἄν τοῦ πρὸς τὸν ΠΓ' αἰῶνα, οἱ Μογγόλοι, πρὸς τὴν Δύσιν διαχεύμενοι, εἶχον κατακλύσει μὲν τὴν Ρωσίαν, προσπελάσει δὲ εἰς αὐτὸν τὸν τὸ κέντρον τῆς Εύρωπης, ὀλίγους μετὰ ταῦτα αἰώνας καὶ οἱ Ρῶσοι ἐν τῷ μέρει κατελάμβανον τὰς χώρας, ἐξ ὧν εἶχον ἐφορμήσει οἱ ἀρχαῖοι αὐτῶν νικηταί, ὅτοι ὀλόκληρον σχεδὸν τὸ βόρειον ἥμιον τῆς Ασίας. Οἱ Σλαύοι ἀνασυνέστησαν κράτος, λίαν προέχον τῆς μογγολικῆς ισχύος, καὶ πόνυντα τις νὰ εἴπῃ ὅτι ὁ τσάρος μετὰ τῆς εύρυτέρας ἢ η Εὐρώπη ἀσιατικῆς αὐτοῦ χώρας ἀποτελεῖ εἶδος συνεχείας τῶν μογγόλων βασιλέων, οὐσπερ ἀντικατέστησεν.

Αἱ ἐν τῇ βορείῳ καὶ τῇ κεντρῷ Ἀσίᾳ κατακτήσεις τῶν Ρώσων τρεῖς ἡκολούθησαν διευθύνσεις. Διὰ μὲν τῶν Οὐραλίων οἱ Ρῶσοι κατέκλυσαν τὴν Σιβηρίαν, ὅτοι τὰς χώρας τοῦ ἀρχαίου Σιβηρίου, διὰ δὲ τῶν στεπῶν τῆς χώρας τῶν Καζάκων καὶ τῶν Κιργιστῶν πρὸς τὴν κεντρῷαν διευθύνθησαν Ἀσίαν, ἐξαπλούμενοι οὕτως εἰς τὰς κοιλάδας τοῦ Σύρ-Δαρεία καὶ τοῦ Ἀμού-Δαρεία (τοῦ ἀρχαίου "Ωξου") ἔνθεν μὲν πρὸς τὸ Τουρκεστάν, ἔνθεν δὲ πρὸς τὸ Μέρος καὶ τὴν τουρκομανικήν χώραν, διὰ δὲ τοῦ Καυκάσου τέλος ἐπεξετάσθησαν μέχρι τῶν μεθορίων τῆς Τουρκίας καὶ τῆς Περσίας.

Κατ' ἀρχάς, περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΣΤ' αἰῶνος, αἱ τῶν Ρώσων πρόσδοιοι ἔξεδοιλάθισαν πρὸς τὸ μέρος τῶν Οὐραλίων. Ἐπὶ τῆς ἀσιατικῆς κλιτύος τάταροι, ὀστιάκαι, βουριάται, ἡγεμόνες εἶχον ιδρύσει ἀρκετὰ ισχυρὰ κρατίδια. Ὁ σπουδαιότατος χάρης διέμενεν ἐν Σιβηρίᾳ ἐπὶ τοῦ Ἰρτύχ. Οἱ μόνοι ουδιπότακτοι, ἀλλὰ χρονιμοποιούμενοι ἡμάτιοι ὑπὸ τῶν Μοσχοβιτῶν ὡς προπύργιον κατὰ τῶν Τατάρων καὶ οἵτινες κατέκτησαν διὰ τὸν Τσάρον τὰς εὐρείας ἐκτάσεις τῶν τῆς Σιβηρίας χωρῶν, ἥσαν οἱ Κοζάκοι, ὁ πειθαρχίας στερούμενος οὗτος λαός. Τῷ 1558 Ἰεράν Δ' ὁ Τρομερὸς παρεχώρησε τῇ οἰκογενείᾳ Στρογόνωφ τὴν κοιλάδα τοῦ Καμά, τὸ Ούραλ καὶ ὀλόκληρον τὴν χώραν τῆς ἀνατολικῆς κλιτύος τῶν ὄρεων, ἥν ἡδύνατο νὰ κατακτήσηται, ἀνατιθεὶς ὅμως αὐτῇ τὴν φροντίδα τοῦ ὑπερασπίσαι τὰ τοῦ κράτους μεθόρια. Εἰς ἀπαμάνος (ἀρχηγὸς) τῶν Κοζάκων τοῦ Δόν, Ἰερμάκ Τιμοθεΐφ ὀνόματι, προσδινέχει τοῖς Στρογόνωφ ἵνα δόηγήσῃ σῶμα ἐκστρατείας ἐναντίον τῶν Τατάρων. Τῷ 1580, ὥγούμενος 800 τυχοδικτῶν ἥ ἀρτῶν Ρώσων, Κοζάκων, Γερμανῶν, Πολωνῶν καὶ Τατάρων ἔτι, κατῆλθε τὸν Τούραν καὶ κατέλαβε τὴν ταταρικήν πόλιν Τσίγκι-Τούρα. Κατὰ τὸ ἐπελθόν ἔφερε ὁ Ιερμάκ κατῆλθε τοῦ Τοβόλ, πορεύχωρησε μέχρι τοῦ Ἰρτύχ, κατετρόπωσε τὸν στρατὸν τοῦ χάρου τοῦ Σιβηρίου καὶ πάραντα ἐπέτυχε τῆς καθυποτάξεως τῶν πλειστῶν τῶν ἡγεμόνων ἀπὸ τοῦ Ούραλ μέχρι τοῦ "Οβν" καὶ ἐπέβαλεν αὐτοῖς φορολογίαν εἰς μηλωτάς. Ὁ Ἰεράν ἀπεδέξατο τὰς κατακτήσεις τοῦ Κοζάκου, φερόντων εἰς τὸν Κέτην καὶ τὰ σκαφίδια αὐτῶν διὰ ἔρηδας μεταβιβάζοντες, ἔθασαν εἰς τὸ φειθόν τοῦ Κάσου, παραποτάμου τοῦ "Λενίδην" οὔτως, εἰδούμεντες εἰς τὸ λεκανοπέδιον τοῦ ποταμοῦ τούτου, καθυπέταξαν αὐτό. Τῷ 1631 ἔγκατέστησαν ἐν Βρατσκίᾳ· Ὁστρόγη κατὰ τὴν συμβολὴν τοῦ Ἀγγάρα καὶ τοῦ "Οκου" καὶ, ἀποφυγόντες τὰς βουριατικὰς ἡγεμονίας της λίμνης Βαϊκάλης, ἐπέβαλον φόρους εἰς τοὺς παρὰ τὸν Λέναν κατοικοῦντας Τουργουσίους καὶ Τακούτας, λαοὺς ἀνευ πολιτικοῦ συνδέσμου. Περὶ τὰ μέδα τοῦ ΙΖ' αἰῶνος κατέστρεψαν τὸ βασίλειον τῆς Ἰρκούτσκης, κατέκτησαν τὴν Τηρερβαϊκάλειον χώραν καὶ ἐπὶ τέλους κατέλαβον τὸ "Ανω-Ἀμούρ", ὅπου, ἰδρυσαν τὴν Ἀλβαζίνην· τὸ πρῶτον ἥδη οἱ Ρῶσοι συνεπλάκησαν μετὰ τῆς Σινικῆς· ἥ νέα

πόλις ἔαλω καὶ ἀνεκτήθη ὑπὸ τῶν Κοζάκων καὶ ὑπὸ τῶν Μαντσού· ἥ συνθήκη τῆς Νερτσίνσκης (1689) ἀπέδωκε τῇ Σινικῇ ὀλόκληρον τὸ λεκανοπέδιον τοῦ Ἀμούρου. Ἐντεῦθεν τὰ ρωσικὰ μεθόρια ἥσαν καθωρισμένα ἐπὶ πεντακόσια ἔτη καὶ ἐπέκεινα· πρὸς ἀνατολὰς ταῦτα ἔθασαν μέχρι τοῦ Ειρηνικοῦ.

«Εἰς μόνον παρῆλθεν αἰών, λέγει ὁ κ. Βουλανζίε («Σημειώσεις ταξιδίων ἀνὰ τὴν Σιβηρίαν») ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς ἐπιδρομῆς ὀλόκληρον τὸν Σιβηρίαν διέτρεξαν ἡ καθυπέταξαν ὀλιγάριθμα σῶματα τυχοδικτῶν, ἐνεργούντων ἐξ ιδίων ἀνευ ἐπισήμου ἐντολῆς, ἀνευ οιασδήποτε ὀδηγίας τῆς κυβερνήσεως, ἥτινι παρεῖχον ὑπέρεσθίας. "Αμα δ' ὡς οἱ ἐπιδρομεῖς οὗτοι ἀφικνοῦντο πρὸ τοῦ θαγενοῦς τίνος κέντρου, πρώτων φροντίδα εἶχον τὴν καταστροφὴν τοῦ ὅστρος, ξυλίνης ἀκροπόλεως μετὰ πύργων καὶ τειχῶν, προστατευμένων διὰ μέσους ωργμῶν. Ἀτομα, ἔμποροι κατὰ τὸ ἥμισυ, ἥστατι δὲ κατὰ τὸ ἄλλο, ἐξόριστοι, ἀπόβλητοι παντὸς εἰδούς, ἀκολουθοῦντες τοῖς Κοζάκοις, ἀνίγειρον σταθμούς τινας, ἵστα δὲ προσεκάλουν ἐκ Ρωσίας ἐγράτας, οἵτινες ἴδρυσαν ἔξω τῆς ωχρομένης περιοχῆς· ἐπὶ τέλους ὁ τσάρος Μόσχας, λαμβάνων τὸ χωρίον ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτοῦ, ἐπεμπτεῖ φοεδόδαν πρὸς διοίκησιν αὐτοῦ. Ὁ τὸν τίτλον τοῦτον φέρων ὑπάλληλος ἦν ὁ στρατιωτικὸς ἀρχηγὸς ἡμάτιος καὶ ὁ πολιτικὸς διοικητὴς τῆς νέας χώρας, ἐνίστε εὐρείας, προσθρητημένης δὲ τῷ κράτει· οὗτος συνέλεγε τὸν τῶν θαγενῶν φόρον. Τὸν διοισμὸν αὐτοῦ ὅμως ἐπτικολούθει ἡ ὁριστικὴ ἐγκατάστασις τῆς κοζακικῆς κυριαρχίας· ἐφ' ὅσον αἱ ἐπιχειρηματικαὶ αὐταὶ ὄμάδες ἐπλανῶντο πρὸς ἀναζήτησιν ἐπωφελοῦς τίνος θράματος, τοῦτο ἐπραττον ἐπὶ ιδίῳ μόνον κινδύνῳ.»

Πέτρος ὁ Μέγας διῆρεσε τὴν Σιβηρίαν εἰς πέντε ἐπαρχίας, ὑπαγομένας εἰς γενικόν τινα διοικητὴν καὶ διοικουμένας ὑπὸ ὑποδιοικητῶν. Ἐκάστη ἐπαρχία ἦν διανενεμημένη μεταξὺ τῶν βοεβοδῶν. Η τῶν μεταλλείων τῆς Σιβηρίας ἀνακάλυψις ἀπὸ τῆς βασιλείας τούτου κυρίως τοῦ ἡγεμόνος χρονολογεῖται. Τῷ 1691 δύο Τουγγούσιοι ἐγγύρισαν τὰ τῆς Νερτσίνσκης ἀργυρωρυχεῖα τῷ ρωσικῆς κυβερνήσει, αὐτὴν δὲ ἤρξατο τῆς πρὸς ἐκμετάλλευσιν παραχωρήσεως αὐτῶν. Τῷ 1705 ὁ Δευτίδωφ ἴδρυσε τὸ πρῶτον μεταλλουργεῖον, ἐν ᾧ ἔχωνεύθη ἡ ἀπερος σιδηροδρομος καὶ χαλκούχος γῆ τῶν Οὐραλίων· οὗτος ἀνεκάλυψε καὶ τὰ ἀργυροῦχα στρώματα τῶν Ἀλταϊκῶν ὁρέων, ἥπερ ἐδωρήθατο εἰς τὸ κράτος τῷ 1742.

Ο τσάρος Πέτρος μάτην ἐπεδίωξε τὴν διερεύνησιν τῶν ὁρέων Τιάν-Σάν ὑπὸ σῶματος ἐκστρατείας πρὸς ἀναζήτησιν χρυσωρυχίων αὐτοῦ. Πρῶτος οὗτος ἐστρεψε τὰ βλέμματα πρὸς τὴν κεντρῷαν Ασίαν· πρὸς τούτοις ἐπεδίωξε τὴν τοῦ Καυκάσου κατάκτησιν, κατήγτισε στόλον ἐν τῇ Κασπίᾳ θαλάσσην καὶ παρενέβη ἐν τοῖς τῆς Περσίας ζητήμασι. Ἐσκέψθη οὗτος νὰ συνεννησῇ διὰ διωρύγων τὸν "Ωξον" μετὰ τῆς Κασπίας, τοῦθ διπερ θα διηνοιγενεῖται αὐτῷ· δόδον πρὸς τὸν Καυκάσον ωργανώσεις καὶ συνθήκην.

Οι διάδοχοι αὐτοῦ, ἐγκαταλιπόντες τὴν κεντρῷαν Ασίαν, ἐπεδόθησαν εἰς τὸν τοῦ Καυκάσου κατάκτησιν, ὅπου ἔσχον ώς ἀντιπάλους τούς τε θαγενεῖς πρίγκιπας καὶ αὐτὸν ἡμάτιο τὸν σάχην τῆς Περσίας. Αἰκατερίνη δὲ Β' ἐσκέψθη ν' ἀνεύρῃ πρὸς τὸ μέρος τοῦτο ὁδόν τινα, ἄγουσαν εἰς τὴν κεντρῷαν Ασίαν καὶ τὴν Ἰνδικήν, ωχρωστε τὸ Κουβάν καὶ τὸ Τερέκ διὰ σειρᾶς ὁχυρῶν σταθμῶν καὶ συνωμολόγησε συμβάσεις μετὰ τῶν ὁρέων τῆς Περσίας. Ο τῆς Γεωργίας βασιλεὺς Ἡράκλειος ἐκηρύχθη ὑποτελῆς τῆς Αίκατερίνης καὶ ἐτερος ἡγεμῶν ἐγκατέλιπε τὰς τοῦ Καυκάσου χώρας, αἵτινες τὸ πρῶτον φόρον αὐτῷ ἐπλήρωντον. Τέλος τῷ 1799 μετὰ τῶν ὑπὸ τῶν Ρώσων ἀπόκρουσιν ἐπιδρομῆς τῶν Περσῶν εἰς Γεωργίαν, διὰ τοῦ Ήρακλείου υἱὸς Γεωργίου δὲ Γ', ἐγκατέλιπε τὴν ἐξηνταλμένην αὐτοῦ χώραν τῷ τσάρῳ Παύλῳ τῷ Α', διτις μετέβαλεν αὐτὴν τῷ 1801 εἰς ρωσικήν ἐπαρχίαν.

Πρὸς τὸ μέρος τῆς Ασίας τὰ ρωσικὰ συμφέροντα ἀντεπαλαιοῖν μετὰ τῶν τῆς Αγγλίας, διότι ἡ Περσία ἀπετέλει μετὰ τῆς Αργανίας τὸν φραγμόν, ὅστις διεχωρίζειν ἐν Ασίᾳ τὰς δύο μεγάλας δυνάμεις. Οὕτως ἡ τοῦ Ἰσταχάν αὐλὴν ἀπέβη, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος, τὸ θέατρον τῶν εὐρωπαϊκῶν φραγμούρων. Ο λοχαγὸς Μάλκολμ ἐξεπλήρωσε τῷ 1800 ἀποστολήν, συνεπείᾳ τῆς δοπίας ἡ βρετανικὴ ἐπιφρονήσειν ἐπεκράτησεν ἐν Περσίᾳ ἐπὶ μακρὰ ἔτη. Οι τῆς Ρωσίας μονάρχαι δὲν παρημέλουν τὰ ἐπὶ τῶν Ἰνδῶν

σχέδια αυτῶν. Παῦλος ὁ Α' προέτεινε τῷ 1800 εἰς τὸν πρῶτον ὄπατον ν' ἀναλάβῃ κοινὴν μετ' αὐτοῦ κατὰ τῆς Ἰνδικῆς ἐκστρατείαν διὰ τῆς Κασπίας, τοῦ Ἀστεραβάδος, τῆς Ἐράτης καὶ τοῦ Κανδαχάρου ἐπὶ τῇ ἀργίᾳ τῆς Γαλλίας ἐπέμενε ν' ἀναλάβῃ μόνος τὴν ὑποκίνησιν τῶν Ἰνδιῶν ἐναντίον τῆς ἀγγλικῆς κυριαρχίας. Ὁ στρατηγὸς Ὅρθωφ, ἀρχηγὸς τῶν Κοζάκων, εἶχεν ἀναχωρήσει ὥδη τοῦ Ὅρεμβούργου, ὅτε ὁ τοῦ τσάρου θάνατος ἀνέστειλε τὴν τοῦ σχέδιου τούτου ἐκτέλεσιν. Μετά τίνα ἔτη ὁ Ναπολέων καιὶ ὁ Ἀλεξανδρὸς ἐφαντάζοντο νὰ προσθάλωσι τὴν Ἀγγλίαν ἐν αὐτῇ τῇ Ἰνδικῇ, τῇ βοστείᾳ τῆς Περσίας. Ἡ γαλλικὴ ἐπιρροή, συνεπεία τῆς ἀποστολῆς τοῦ στρατηγοῦ Γαρδόν, ἔφαινετο ὑπερβάλλουσα ἐν τῇ τοῦ σάχου αὐλῇ (1807), ἀλλ' ἡ βρετανικὴ ἐπιρροή ἀνεκτήσατο τὴν ὑπεροχὴν μετὰ τὴν τοῦ στρατηγοῦ Γαρδόν ἀναχώρησιν.

Μόνον κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν τοῦ γαλλορωσικοῦ πολέμου τοῦ 1812 ἀποκατέστη εἰρήνη Ρωσίας καὶ Περσίας, ἥτις Περσία, διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Γκιουλιστάν, παρεχώρησε τῇ Ρωσίᾳ τὴν Ἰμερετίαν, τὴν Μιγχρελίαν, τὸ Δαγεστάν, τὸ Σερβάν κλπ. (όκτωβρίος 1813). Ὁ πόλεμος ἐπανελήφθη τῷ 1826· κατὰ τὴν συνθήκην τοῦ Τουρκμαντσᾶ ἡ Ρωσία ἐκτίνασε τὸ Ἐριβάν καὶ Ναχιτσεβάν (φεβρ. 1828) καὶ ἐπεψυχάζατο ἑαυτῇ τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα ναυσιπλοΐας ἐν τῇ Κασπίᾳ, μικρὸν πρὸ τὸ διὰ τῆς συνθήκης τῆς Ἀδριανούπολεως αὐξηθῶσιν αἱ ἐν Ἀσίᾳ κτίσεις αὐτῆς διὰ τῆς παραχωρήσεως τοῦ Ποτίου. Ἡ Περσία, ἥτις νέας συνωμολόγησε μετὰ τῆς Ἀγγλίας συνθήκας κατὰ μάρτιον τοῦ 1809 καὶ κατὰ νοέμβριον τοῦ 1814, ἐφάνη ὑποκύπτουσα εἰς τὴν ρωσικὴν ἐπιρροὴν κατὰ τὰ ἔτη, ἀτίνα ἐπτοκολούθησαν τὴν τοῦ 1828 συνθήκην καὶ ὑπηρετοῦσα τῇ πολιτικῇ τοῦ ἀνακτοβουλίου Πετρουπόλεως ἐν ταῖς πρὸς Α τῆς Κασπίας κειμέναις χῶραις.

Τῷ 1812 ἡ Ρωσία καθυπέταξε τοὺς Κιργισίους, εἴτα συνῆψε σχέδεις μετὰ τῶν Τουρκομάνων, οἵτινες ἀπετέλουν τὸν πληθυσμὸν τῶν εὐρεῖν χωρῶν, τῶν μεταξὺ τῆς Κασπίας, Περσίας, Ἀφγανίας καὶ Σινικῆς συμπεριλαμβανούμενων. Ὁ Μουραδιέψ ἀπεστάλη εἰς Σινικὴν τῷ 1819, ωσδικὴ δὲ συνοδία ἀφίκετο εἰς Βουχάραν τῷ 1824.

Ἡ τῆς κεντρώας Ἀσίας κατάστασις ἀξιοθήνητος τότε διετέλει καὶ ἐπὶ μακρὸν ἔτι τοιάυτη παρέμεινεν οἱ τουρκομάνοι ληρῶται ἐδήπουν ὀλόκληρον τὸν χώραν, λεπλατοῦντες, σφάζοντες καὶ εἰς δουλείαν ἀπάγοντες ἀπειραθίμους αἰχμαλώτους· οὐδὲν εἶδος ἐμπορίου ἦτο δυνατὸν ὑπὸ τοιούτους ὅρους ἐλλείψεως ἀσφαλείας. Ὁ τῆς Βουχάρας ἐμίρος καὶ οἱ χάναι τῆς Χίβας καὶ τοῦ Χοκάνδη ὥσταν οἱ ἰδιοχρότεροι ἡγεμόνες τῆς χώρας· οὐδαμῶς ἐπέτρεψαν τὴν τῶν Χριστιανῶν παρείσθυσιν· οἱ Τουρκομάνοι Τεκκέ, οἱ Τουρκομάνοι Σαρίκ καὶ ἄλλα φῦλα κατεῖχον τὰς χώρας, αἵτινες συμπεριλαμβάνονται μεταξὺ τῆς Κασπίας καὶ τοῦ Ἀγού-Δαρια· ἡ τοῦ Μέρος ὕσις ἐπὶ τοῦ Μουργάμπη εἶχεν ἀποσπασθῆ τῆς Περσίας ὑπὸ τῶν Σαρίκ κατὰ τὸν ΙΗ' αἰῶνα. Ἐράτη, ἡ κοιλάς τοῦ Μουργάμπη, τὸ ὑπελόν τοῦ Αμού-Δαρια τὸ Καφιριστάν, αἱ τοῦ Παμείρου κοιλάδες εὐρίσκοντο ἐν τῇ ἔξουσίᾳ ἀρχηγῶν ἢ χανῶν, τινῶν μὲν τουρκομανικῆς, τινῶν δὲ ἀρουανῆς φυλῆς, ἔξαρτωμένων κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ὑπό τῷ ἐκ τοῦ ἐμίρου τῆς Ἀφγανίας, τοῦ τῆς Βουχάρας ἢ τοῦ χάνουτοῦ Χοκάνδη! Η Σινική, κυρία τοῦ ἀνατολικοῦ Τουρκεστάν, διετέλει ἐπίσης εἰς ἥκιστα ὄμαλας σχέδεις μετὰ τῶν ἡγεμόνων τοῦ ἀνατολικοῦ Παυμείρου ἀπὸ τοῦ 1825 μέχρι τοῦ 1831 οὗτοι κατέστειλαν ὅτασιν ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Καστρού καὶ τῆς Υαρκάνδης.

Τὸ εὐρὺ ὁροπέδιον τῆς κεντρώας Ἀσίας εἶναι λίαν δυσχερὲς τὸν διάβασιν· τὰ προσκύμματα, ἀτίνα ἀπαντᾶ ἀυτόθι ἡ τῶν συνοδιῶν ἡ τοῦ στρατοῦ διάβασις, ιδιάζουσαν παρέχουσιν ἀξίαν εἰς τὰς ὑπὸ τῆς φύσεως χαραχθείσας δόδους μεταξὺ τῶν στεππῶν τοῦ Τουρκεστάν καὶ τῆς θαλάσσης τῶν Ἰνδῶν. Αὕται διασχίζουσι μακρὰ στενά μεταξὺ τῆς κοιλάδος τῶν Ἰνδῶν καὶ τῆς Ἀφγανίας: Ἀπὸ Πεδαβέρο μεταβαίνει τις εἰς Καβούλην διὰ τῆς στενωποῦ τῆς Χαϊδέρου, ἀπὸ δὲ Σικαρπούρ εἰς Κανδαχάρην διὰ τῆς στενωποῦ τοῦ Βολάν καὶ τοῦ Κβατάχ. Πρὸς τούτοις στενωπὸς συνδέει τὴν Καβούλην μετὰ τῆς Κανδαχάρης. Ἡ Ἐράτη δεσπόζει τῶν ἀπὸ Κανδαχάρης εἰς Μεσχέδ διὰ τοῦ Χεριφούνδ καὶ εἰς Μέρος διὰ τοῦ Μουργάμπη ἀγουσδῶν. Τέλος, δύο δύσβατοι ὄδοι ἀγουσδῶν ἀπὸ τοῦ Ἀμού-Δαρια εἰς τὸν Ἰνδὸν διὰ τοῦ Ἰνδοκαυκάσου. Μεγάλη ἐμπορικὴ ὄδος, περιβάλλουσα

τὸν Πάμειρον πρὸς Α, ἄγει ἀπὸ τοῦ Χοκάνδη εἰς Λαδὲκ διὰ τῆς Καστρούς καὶ Υαρκάνδης. "Αν δύμας αἱ τοῦ Ἰνδοκαυκάσου καὶ τῶν Ἰμαλαίων ὄδοι χρησιμοποιῶνται ὑπὸ τῶν συνοδιῶν, ἡ ὑπὸ τῶν στρατῶν χρῆσις αὐτῶν παρουσιάζει ὑλικάς τε καὶ πολιτικὰς δυσχερείας τοιαύτας, ώστε ἐδέσπονταν ἵνα αἱ κυριώτεραι ὄδοι ἐπιδροῦσι τῆς Ἰνδικῆς θεωρῶνται μόνον αἱ τῆς Κανδαχάρης καὶ τῆς Καβούλης· τὸ δεσπόζει τούτων ὑπῆρχεν ὁ σκοπός, ὃν ἡ Ἀγγλία ἐπεδίωξεν ἀφ' ἣς ἡμέρας κατεκτήσατο τὴν ἐντεύθεν τοῦ Γάγγου Ἰνδικήν. Ἡ Ἀγγλία, καθορόδα τοὺς ὡδους στρατιώτας καὶ ἐμπόρους εἰς τὴν κεντρώαν προελαύνοντας Ἀσίαν, ἐφοβήθη μπάπως τὰ εἰς τὴν Ἀνατολήν ἀφορῶντα ζητήματα δὲν περιορισθώσαντας κατὰ τὴν διακανόνισιν ἐν τῇ Μεσογείῳ μόνον καὶ μπάπως ἡ Ρωσία μεταγάγη ποτὲ τὸν ἄγωνα εἰς τὰ Ἰνδικὰ μεθόρια καὶ, πρὸς τὴν ἐλευθέραν θάλασσαν διευθυνούμενην, διανοιξη ἑαυτῇ διόδον διὰ μέσου τὰς Ἀφγανίας. Εὐνόπτος λοιπὸν ἡ σπουδαιότης, ἵνα ἡ Ἀγγλία ἀπέδωκεν εἰς τὸ ἀναστέλαι τὰς πρὸς τὸ πρόσδοτον τῶν Ρώσων.

Αἱ τῆς ἐπιδροῦσι τῆς Ρωσίας καὶ Ἀγγλίας σφαῖραι ὥσταν ἀπὸ 60ετίας κεχωρισμέναι οὐ μόνον διὰ τῆς Ἀφγανίας καὶ τῶν τουρκομανικῶν χανάτων, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἡγεμονιῶν τῶν Ἰμαλαίων καὶ τῆς βορείου Ἰνδικῆς. Οὐχ ὑπτον ἀπὸ τοῦ 1832 προεβλέπετο ἡ πιθανότης ἀγγλορωσικῆς ἐν Ἀσίᾳ συγκρούσεως. Ὁ κ. Κουρζόν (Curzon) ἐν τῷ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Ρωσία ἐν τῇ κεντρώᾳ Ἀσίᾳ» συγχράμματι αὐτοῦ, τῷ μάλιστα ἀξιοσημειώτῳ ἔργῳ τῶν ὅδα ποτὲ ἐδημοσιεύθησαν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἀναφέρει τὴν ἔχην φράσιν τῆς Ἐφημερίδος τῆς Μόδχας, χρονολογουμένην ἀπὸ τοῦ 1832: «Πάραντα ἐν Καλκούττῃ μόνον θὰ διαλύσωμεν τοὺς μετὰ τοῦ πονηροῦ τούτου ἔθνους λογαριασμοὺς ἡμῶν». ᩱ Ἀγγλία ἐζήτησε νὰ συνάψῃ ἐμπορικὰς σχέσεις μετὰ τῆς Βουχάρας, ἡνπερ εἶχον ἐπισκεφθῆ ὥστο τῷ 1558 ὁ Ἀντώνιος Τζέγκινσων, τῷ 1732 ὁ συνταγματάρχης Γκάρμπαρ καὶ τῷ 1741 ὁ Γεωργίος Τόμσων. Τῷ 1825 οἱ Γ. Μούαρκροφ καὶ Γ. Τρέμπεκ, ἀφ' οὐ ἐπὶ ἔξαετίαν ὀλην διέτρεξαν τὴν Καστιγόνην, τὴν Ἀφγανίαν καὶ τὸ Τουρκεστάν, ἀφίκοντα εἰς Βουχάραν, ἔνθα ἐπὶ πεντάμηνον ὀλον διέμειναν. Τῷ 1832 καὶ ὁ λοχαγὸς Α. Μπέρνος μετέβη ἐπίσης ἐξ Ἰνδικῆς εἰς Βουχάραν καὶ συνωμολόγησε μετὰ τοῦ ἐμίρου τοῦ Αγού-Δαρια. Ἀλλὰ καὶ οἱ Ρώσοι ἐν τῷ μέρει ἐστρέψαν τὴν προσοχὴν αὐτῶν εἰς τὴν κεντρώᾳ Ἀσίαν. Τῷ 1835 ὁ Περόδοσκης ἴδρυσε ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς ὁρθῆς τῆς Κασπίας τὸ φρούριον Νέδο-Ἀλεξανδρόβισκ, δευτερόβιον καὶ ὁ Βιτκίεβιτς ἀπεστάλησαν ὁ μὲν τῷ 1834, ὁ δὲ τῷ 1835 εἰς Βουχάραν, ἡ Ρωσία ἐνεθάρρυνε τοὺς Πέροδας εἰς τὰ νὰ καταλάβωσι τὴν Ἐράτην, ἡν μάτην εἶχον προσδέλαι τῷ 1833, καὶ Ρώσοι ἀξιωματικοί συνώδευσον τῷ ἐκστρατείᾳ, ἡτις ἀπέτυχε περὶ τῆς πολέως, ἡν ὑπερήσπιζεν ὁ ἄγγλος ἀξιωματικὸς Πόττιγκερ (νοέμβρ. 1837—ιούν. 1838).

Τὸ αὐτὸν ἔτος ὁ Βιτκίεβιτς ἐπέμφθη εἰς Καβούλην, ὅπου εύοισκετο ὁ ἄγγλος πράκτω Μπέρνος. ᩱ Ἀγγλία ζωρότατα ἐντοχολεῖτο τότε περὶ τὰς ἐν τῇ Ἀφγανίᾳ ταραχάς, τῇ ὑπὸ τῶν ἀνταγωνισμῶν τῶν μυνταρίων συνταρασσομένη καὶ ἐτίθει τὸν πόδα εἰς Βελούχιστάν. Θὰ μνημονεύσωμεν μόνον τῆς κατοχῆς τοῦ Καρράκ (1838), τῆς συνθήκης, ἡτις συνθήκης συνωμολογήθηκεν τοῖον τοῦ 1838 ὑπὸ τῆς βρετανικῆς κυβερνήσεως μετὰ τοῦ Σάχ - Σούζα, ἀντιπάλου τοῦ χάνου Δόστ-Μωχαμμέτ, ὅπτις ἐβασιλεύειν ἐν Καβούλη ἀπὸ τοῦ 1826, τῆς πρώτης ἐναντίον τῆς Ἀφγανικῆς χώρας ἐκστρατείας τῶν Ἀγγλών, ἡτις κατέληξεν εἰς τὴν ἀλωσιν τῆς Κανδαχάρης (ἀπρίλ. 1839) καὶ τῆς Καβούλης (αὔγ. 1839) καὶ εἰς τὴν ἐνθόδινον τοῦ Σάχ - Σούζα, τῆς εἰς Κελάτη ἐκστρατείας (νοέμβρ. 1839), ἡνπερ ἐπικολούθησαν ἡ συνθήκη τοῦ 1841, τῆς στάσεως καὶ τῆς ἡττης τοῦ Δόστ-Μωχαμμέτ (νοέμβρ. 1839—7βρ. 1841), εἴτα τῆς σφαγῆς τῶν ἄγγλων πρακτόρων, τῆς γενικῆς ἐπαναστάσεως τῆς Ἀφγανίας (δεκεμβρ. 1841), καὶ τῆς ὀλεθρίας ἀποχωρήσεως τοῦ Βρετανικοῦ στρατοῦ, καθ' ὀλοκληρίαν σχεδόν καταστραφέντος (Ιανουαρ. 1842). Δευτέρα ἐκστρατεία, νικηφόρως διευθυνούμενην ὑπὸ τῶν ἄγγλων στρατηγῶν, συνεπτύγαχε τὸν ἐκ νέου κατάληψιν τῆς Κανδαχάρης καὶ τῆς Καβούλης (αὔγ. — σεπτεμβρ. 1842), ἀλλ' ἡ Ἀγγλία ἡρκέσθη εἰς τὴν ἐκδίκησιν τῶν στρατιωτῶν αὐτῆς καὶ ἀνεγνώρισε τὸν Δόστ-Μωχαμμέτ ὡς ἡγεμόνα τῆς Ἀφγανίας, ἡν ὁ βρετανικὸς στρατὸς ἐξεκένωσε τὴν ἐπιοῦσαν τῆς κατακτήσεως.

Ἡ τῆς Ἀφγανίας παρέμβασις ἐν τοῖς ζητήμασι τῆς χώρας ταύ-

της πνάγκασεν αύτην ν' ἀναζητησῃ ζωηρότερον ή μέχρι τότε τὴν πρόδοκτην τῶν συμπαθειῶν τῶν χαγῶν τῆς κεντρώφας Ἀσίας: Ο Στόδδαρτ ἀπεστάλη εἰς Βουχάραν τῷ 1838, ὁ Γούδ διηγεύνεται τὸν ἄνω Ωξον μέχρι τῆς λίμνης Σαρί-Κούλ, ὁ Ἀβδοτ, ὁ Σαιξπῆρος καὶ ὁ Κάνολλυ ἀφίκοντο εἰς Χίβαν τῷ 1840, καὶ τὸ ἐπόμενον ἔτος ὁ Κάνολλυ μετέβη παρὰ τῷ ἐμίρῃ τοῦ Χοκάνδ, συναντήθεις εἴτα μετὰ τοῦ Στόδδαρτ ἐν Βουχάρᾳ, καθ' ἥν ἀκριδῶς στιγμὴν ὁ ἀγγλικὸς στρατὸς ἐσφάγη ὑπὸ τῶν Ἀφγανῶν. Οἱ δύο ἀπεσταλμένοι ἐφυλακίσθησαν, ὑπεβλήθησαν εἰς ἀκατανομάστους βασάνους καὶ ἐπὶ τέλους ἔθανατῳ θόνῳ (Ιούν. 1842). Ἡ Ἀγγλία δὲν ἐσκέπτετο νὰ ἐκδικηθῇ τὸν θάνατον αὐτῶν, μόνον δὲ διὰ μεγίστων κινδύνων κατώρθωσεν ὁ ιεραπόστολος Γούλφ νὰ συλλέξῃ πληροφορίας περὶ τῆς τύχης αὐτῶν.

Ἡ Βοχάρα εὐρίσκετο τότε εἰς χεῖρας ἡκιστα πεπολιτισμένου πρίγκηπος, ὅστις ἡρέσκετο εἰς τὸ νὰ ἐφαρμόζῃ τρομερὰς σωματικὰς ποινάς οὕτος ἦν ὁ Νασρούλλαχ, βασιλεύσας ἀπὸ τοῦ 1826—1860. Δὲν εἶχεν εἰδέτη ἐπιστῆ ἢ στιγμήν, καθ' ἥν ἡ Ρωσία ἤδυνατο νὰ θέσῃ τέργαμα εἰς τὰς φρικαλεότητας, δὲν θέατρον ἦτο τὸ Τουρκεστάν· δὲν εἶχεν αὐτὴν εἰδέτη στερογὸν βάσιν ἐνεργείας καὶ ἐνησχολεῖτο πρὸ πάντων εἰς τὰ τῆς καθυποτάξεως τοῦ Καυκάσου. Ἡ τοῦ Πετρόβσκη ἐναντίον τῆς Χίβας ἐκστρατεία (1839), ὑπῆρχε καταδραπτικὴ ἔνεκα τοῦ ὑπερβολικοῦ ψύχους, εἰς ὃ ὁ στρατὸς ἐξετέθη· καὶ ἡ εἰς Βοχάραν ἀποστολὴ τοῦ Βουυτένεφ, Χάμκωφ καὶ Λέμαν οὐδὲν ἐσχεν ἀποτέλεσμα (1841), ἀλλὰ τὸ ἐπίον ἔτος δὲν Δανιλένσκης συνωμολόγησε συνθήκην μετὰ τῆς Χίβας.

(Ἀκολουθεῖ).

ΚΑΜΙΛΛΟΥ ΦΛΑΜΜΑΡΙΩΝΟΣ

ΑΣΤΡΩΑ ΟΝΕΙΡΑ

(Διήγημα).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΠΕΡΟΣ.

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἵδε προηγούμενον ἀριθμόν).

I V.

ΞΦΩΣ.

Εἰς τὸν ἀλληλέγγυον ἔκεινον βίον τὸν πλήρη ἀριστιώσεως ὑπελείπετο κατί, καίπερ ὅλως θελκτικόν. Αἱ συνδιαλέξεις ἔκειναι περὶ τῶν μεγάλων προβλημάτων τοῦ ὄντος καὶ τοῦ μὴ ὄντος, αἱ ἀνταλλαγαὶ ἔδειν περὶ τῆς ἀναλύσεως τοῦ ἀνθρώπου, αἱ ἔρευναι περὶ τοῦ τελικοῦ σκοποῦ τῆς ὑπάρξεως τῶν ὄντων ἐπανέπαυν ἔνιοτε τὸ πνεῦμά των, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὴν καρδίαν. Οσάκις ἀμφότεροι πλησίον ἀλλήλων συνωμίλουν ἐπὶ πολὺ εἴτε ὑπὸ τὴν θολωτὴν στέγην τοῦ κήπου, ὑπόθεν ἐδέσποζον ὅλου τοῦ πίνακος τῆς μεγαλοπόλεως, εἴτε ἐν μέσῳ τῆς ἡρεμίας τῆς Βιβλιοθήκης, ὁ νεαρὸς σπουδαστὴς δὲν ἤδυνατο νὰ ἀποχωρισθῇ τῆς συντρόφου του, καὶ ἔμενον ἀμφότεροι τὰς χεῖρας κρατούμενοι, ἀφωνοι, δέσμοις ὑπὸ ἀρράτου τινὸς δυνάμεως. Ἀποχωριζόμενοι ἦσθαντο ἀμφότεροι κενόν τι παραδόξον ἐν ἔσωτος, ὀδυνήρον, ἀόριστον τινά ἀδυμίαν, ὡσεὶ διεπτήτῳ βιαίων δεσμῶν τις ἀναγκαῖος εἰς τὸν ἀλληλέγγυον βίον των. Καὶ ἀμφότεροι ἐπίσης ἔκαραδόκουν τὴν στιγμὴν τῆς ἐπανόδου. Τὴν ἡγάπα ἔκεινος οὐχὶ δι' ἔσωτόν, ἀλλὰ δι' αὐτὴν ταύτην μὲ ἀγάπην σχεδὸν ἴδαινικήν, μὲ αἰσθημα τόσον βαθείας ἐκτιμήσεως, ὅσον καὶ σφρόδρου ἔρωτος, καὶ ἤδυνήθη νὰ ἀντιστῇ παλαίων πρὸς τὰ σκιρτήματα τῆς εαρκός, κατὰ πᾶσαν στιγμὴν ἔξεγειρόμενα. Ἀλλ' ἡμέραν τινά, ἐνῷ ἔκαθιντο πλησίον ἀλλήλων ἐπὶ τοῦ μεγάλου ἔκεινου ἀνακλίντρου τῆς Βιβλιοθήκης, περιστοιχούμενοι κατὰ τὸ σύνθησην ὑπὸ πλήθους βιβλίων καὶ φωλλῶν ἀπεσπασμένων, καὶ διέψενον σιωπηλοί, αἴφνης ἢ κεφαλὴ τοῦ

νέου βεβαρημένη πάντως ὑπὸ τοῦ βάρους τῶν ἀπὸ τόσου καιροῦ συγκεντρουμένων δυνάμεων, δι' ὃν ἀνθίστατο εἰς τοσοῦτον ἀκράτητον ἔλξιν, ἔχοντες ἀνεπαισθίτως ἐπὶ τῶν ὅμων τῆς φίλης του καὶ πάραυτα σχεδόν τὰ χείλη των συνηγορήθησαν.

὾ άνεκλάητος εὐδαιμονία τοῦ ἀμοιβαίου ἔρωτος! Ὡς ἀσθεστος δίψα τοῦ ὄντος, διπερ διψή εύτυχίαν, ἐνθουσιασμὸς ἀτελεύτητος τῆς ἀκατεβλήτου φαντασίας, γλυκεῖα μελῳδία τῶν καρδιῶν, εἰς ποια οἰλέρη ὑψη ἀνεβίσας τοὺς ἐκλεκτούς σου ἐγκαταλειφθέντας εἰς τὰς ἔξόχους ἥδονάς σου! Ἐπιλήμονες αἴφνης τῆς χαμαιζήλου γῆς ἀναπτεροῦνται ἐν ἀκαρεὶ εἰς τοὺς μαγικοὺς παραδείσους, καθίστανται ἀφανεῖς εἰς τὰ βίθυντα τοῦ Οὐρανοῦ καὶ αἰωροῦνται εἰς τὰς ἔξαισιας χώρας τῆς αἰωνίας τρυφῆς. Ο κόσμος μὲ τὰς ἀσχημίας καὶ τὰς ἀθλιότητάς του δὲν ὑπάρχει πλέον δι' αὐτούς. Ζῶσι εἰς τὸ φῶς, εἰς τὸ πῦρ, σαλαμάνδρας, φεύγοντες. Ἐλεύθεροι παντὸς φορτίου, κοῦφοι ως ἡ φλόξ, καταναλισκόμενοι καὶ αὐτοὶ καὶ ἐκ τῆς τέφρας των ἀναγενώμενοι, ἀείποτε φωτεινοί, ἀείποτε φλογώδεις, ἀδιάτρωτοι, ἀκαταμάχητοι.

Ἡ ἐπὶ τοσοῦτον παραταθεῖσα διάχυσις τοῦ πρώτου ἐκείνου ἐνθουσιασμοῦ ἔγαγε τοὺς δύο ἔραστάς εἰς βίον ἐκστάσεως, ὅστις ἐπὶ μίαν στιγμὴν τοὺς ἔκαμε νὰ λησμονήσωσι τὴν μεταφυσικήν καὶ τὰ προβλήματά των. Ἡ στιγμὴ αὕτη διέρκεσεν ἐπὶ τοῦ ἔξι μῆνας. Τὸ γλυκύτερον, ἀλλὰ καὶ τὸ σφρόδρωτερον τῶν αἰσθημάτων ἦλθε νὰ συμπληρωθῇ ἐν αὐτοῖς τὰς ἀνεπαρκεῖς διανοητικάς ἀπολαύσεις τοῦ πνεύματος καὶ τοὺς ἀπερρόφησε παρευθύνος καὶ σχεδὸν τοὺς ἔξεμηδένεισεν. Απὸ τῆς ἡμέρας τοῦ φιλήματος δι' Γεωργίου Σπέρος οὐχὶ μόνον ἔξεμηδένεισθη πλέον διοτελῶς ἐκ τῆς σκηνῆς τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἔπαισε καὶ νὰ συγγράψῃ, καὶ ἐγὼ αὐτὸς δὲν τὸν πλέον μεθ' ὅλην τὴν μακρὰν καὶ πραγματικὴν φιλίαν, τὴν ὁποίαν μοὶ ἀπέδειξεν. Τῶν ἄγαν λογικῶν τινες θὰ ἤδυναντο νὰ συμπεράνωσιν ἐντεῦθεν ὅτι τὸ πρῶτον ἥδη ἐπὶ ζωῆς του δι' Σπέρος ἔμενεν εὐχαριστημένος καὶ ὅτι εἴρε τὴν λύσιν τοῦ μεγάλου προβλήματος, τὸν ὑπέρτατον σκοπὸν τῆς ὑπάρξεως τῶν ὄντων.

Οὕτως ἔζων ἐν τῷ « ἔγως μηδὲν τῶν δύο », ὅστις, ἀπομακρύνων τὸν κόσμον ἐκ τοῦ ὑπτικοῦ μας κέντρου, ἐλαττοὶ τὰς ἔλλειψεις του καὶ τὸν παριστῆ τερπνότερον καὶ ὡφαιότερον. Δι' αὐτούς, εὔτυχες ἐν τῷ ἀμοιβαίῳ ἔρωτι των, τὸ πῦρ ἐν τῇ φύσει καὶ τῇ ἀνθρωπότητι ἔψαλλεν αἰώνιον ἄσμα εὐτυχίας καὶ ἔρωτος. Ἀνεπασθήτως ὅμως ὁ νεαρὸς φιλόσοφος καὶ γωρίς ἰσως καὶ αὐτὸς νὰ τὸ ἔνυσηση ἐπανέλαβε βαθύμηδὸν καὶ ἐν διαλειμμάτων τὰς διακοπεῖσας μελέτας του, ἀναλύων ἥδη τὰ πράγματα μὲ βαθὺν αἰσθημα αἰσθητικής, ὅπερ δὲν εἶχεν εἰδέτη γνωρίσει μεθ' ὅλην τὴν φυσικήν του ἀγαθότητα, ἀποκρύων τὰ σκληρὰ συμπεράξματα, ἀτίνα ἐνόμιζεν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀποδοθεῖσιν εἰς αὐτοῦ, γνῶσιν τῶν αἰτίων, θεωρῶν διόπτραν τοῦ νέον τι φῶς τὸ πανόραμα τῆς φύσεως καὶ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐπίσης καὶ ἔκεινην ἐπανέλαβεν ἐν μέρει τούλαχιστον τὰς μελέτας, τὰς ὄποιας εἴχε κάμει ἀπὸ κοινοῦ μετ' αὐτούς. Ἀλλ' αἰσθημά τι νέον, ἀπειρον, ἐπλύρου τὴν ψυχὴν αὐτῆς, τὸ δὲ πνεῦμα της δὲν εἶχε πλέον τὴν αὐτὴν πρὸς διανοητικὴν ἔργασίαν ἐλευθερίαν. Ἀφαιρεθεῖσα ἐν τῇ διαρκεῖ ἔκεινη ἀγάπη πρὸς ὃν ὅπερ ἔξι διολκήρου κατέκτησε, δι' ἔκεινου μόνον ἔβλεπε καὶ δι' ἔκεινο μόνον ἐνήργει. Κατὰ τὰς ἡρέμους τῆς ἐσπέρας ὥρας, ὅτε ἔκαθιντο πρὸ τοῦ κλειδωμάτου τοῦ Σοπίνου, ὅπερ ἔθαμαζεν ὅτι δὲν ἤδυνατο νὰ ἔκτιμησῃ πρὸ τοῦ νὰ ἀγαπήσῃ, εἴτε ὅπως συνηγόρησε μὲ τὴν φωνὴν ἔκεινην τὴν τόσον ἡχήσεσσαν καὶ λιγυράν Νορβηγιακὰ κόσματα τοῦ Γκρέγγ καὶ τοῦ Μπούλ ἢ τὰς μελῳδίας τοῦ ἡμετέρου Γκουνιδού, ἐνόμιζε, χωρὶς ἵσως νὰ γνωρίζῃ καὶ αὐτὴν πῶς, ὅτι διφλιταῖς της ἵτον διάροτατής, διδυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ τὰς ἐμπνεύσεις ἔκεινας τῆς καρδίας. Πόσον τερπνάς ὥρας διήρχετο ἔκεινος εἰς τὴν εύρεταιν ἔκεινην βιβλιοθήκην τοῦ οἴκου τοῦ Πασσόνου ἔξηπλωμένος ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου, ἀκολουθῶν ἐνίστη διὰ τοῦ βλέμματος τοὺς πολυτρόπους ἔκεινους ἐλεγμούς τοῦ καπνοῦ ἀνατολικοῦ σιγαρέτου, ἐνῷ ἔκεινη παραδομένη εἰς τὰς ἀναπολήσεις τῆς φαντασίας της ἔμελπε τὸ γλυκὸ Sactergentnes Sondag τῆς πατρίδος της, τὴν σερενάταν τοῦ « Δὸν Ζουάν » καὶ τὴν « Λίμνην τοῦ Λαμπαρτίνου » καὶ φέρουσα μετὰ ταχύτητος τοὺς δεξιοὺς δακτύλους ἐπὶ τοῦ κλειδοχυμάτου ἀνέδιδεν εἰς τὸν ἀέρα τὸν μελῳδικὸν ρευματισμὸν τοῦ Βουχερίνη!

Ἔπλεθ τὸ ἔσπερον. Τὸν μάιον ἡρχεῖσον εἰς τοὺς Ημερίσους αἱ ἑορταὶ τῆς